

8) Første behandling af lovforslag nr. L 6:

Forslag til lov om ændring af lov om forsvarets personel, lov om hjemmevernet, lov om statens uddannelsessøtte og lov om værnepligtsorlov m.v. (Udsendelse af personel til FN-tjeneste m.v., herunder orlov for lønmodtagere og uddannelsessøgende m.v.).

Af forsvarsministeren (Hans Hækkerup).
(Fremsat 6/10 93).

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Efter ønske skal jeg fastsætte en taletid på 15 minutter for ordførerne i første omgang.

Forslagene sættes til forhandling.

*Forhandling***Ingrid Rasmussen (S):**

I aftalen af 13. november 1992 om forsvarrets ordning i 1993 og 1994 tilkendegav vi, at der skulle arbejdes frem mod opstilling af en dansk international brigade. Udviklingen i det internationale samfund viser desværre, at konkrete og potentielle konflikter i disse år gør dette beslutningsforslag endnu mere aktuelt end først antaget. Hvor der tidligere var tilsyneladende ro og stabilitet, har sammenbruddet i Øst- og Centraleuropa givet dønninger, som giver ustabilitet og uro. Etniske, nationale eller religiøse modsætningsforhold og mistillid i Europa og nærområderne har ændret sikkerhedsbegreberne.

Dette forhold har også ændret vores opfattelse af, hvorfor vi skal gøre en indsats, hvordan indsatsen kan og skal være, og hvor indsatsen nærmere bestemt skal sættes i værk. Med den danske internationale brigade målretter Danmark et af instrumenterne, som vi stiller til rådighed for FN eller CSCE. Brigaden skal kunne deltage i konfliktforebyggende, fredsbevarende, fredsskabende og humanitære opgaver uden for Danmarks grænser på mandat fra FN eller CSCE.

FN's generalsekretær har i »An Agenda for Peace« fra juni 1992 udtrykt ønske om at styrke FN's muligheder for at foretage fredsunderstøttende operationer. Han peger bl.a. på muligheden for at bremse en krise i opløbet. Dette kunne lade sig gøre med den præventive indsats, som første gang blev praktiseret i Makedonien under dansk ledelse.

FN forsøger ligeledes at etablere såkaldte »stand by forces« for netop at kunne reagere hurtigt i krisesituationer. I øjeblikket går der ofte adskillige måneder, efter at en beslutning i Sikkerhedsrådet er taget, før FN er klar til at iværksætte en fredsunderstøttende operation.

Hvis – eller rettere: når – »stand by«-styrkerne bliver en realitet, kan dele af den internationale brigade tilmeldes denne. Dette anser Socialdemokratiet for en konstruktiv nytænkning i den internationale forsvars- og sikkerhedspolitik.

Opgaverne vil tage udgangspunkt i et mandat fra Sikkerhedsrådet og omfatte fredsbevarende aktioner, hvor netop det danske stabskompagni for den internationale brigade vil være en værdifuld byggeklods som led i løsningen af opgaver i FN-regi.

Med den danske internationale brigades oprettelse vil man med en hurtig og kvalificeret indsats være et værdifuldt led i en opgave i et veldefineret område, beskrevet og vedtaget af FN eller CSCE.

En naturlig del af det danske forsvar er vor tilknytning til NATO. Derfor er det rigtigt, at den internationale brigade tilmeldes NATO's hurtige reaktionsstyrke, hvor den vil kunne indsættes inden for NATO's område ligesom det øvrige danske forsvar.

For at ingen skal være i tvivl, er det præciseret i bemærkningerne til beslutningsforslaget, at såfremt der kan blive tale om afgivelse af den internationale brigade til operationer, hvor spørgsmålet om magtanvendelse ud over egentligt selvforsvar kan komme på tale, vil Folketingets samtykke skulle indhentes, jf. grundlovens § 19, stk. 2. Der er altså ingen ændring her i forhold til de seneste kendte procedurer, sidste gang i august i år.

Styrkens størrelse er på baggrund af aftalen af november 1992 sat til ca. 4.500 mand, når den er fuldt udbygget. Heraf vil ca. 80 pct. være personel på rådighedskontrakter. De 20 pct. vil være fast mandskab, som skriftligt har tilkendegivet sin deltagelse i operationer i brigaden.

Kvinder har mulighed for at indgå i brigaden. Kvinderne vil modtage en militær uddannelse svarende til værnepligtsuddannelsen for mænd. Man kan sige, at der er tale om en slags værneret for kvinder. Principielt kan kvinder allerede nu blive uddannet på lige fod med